

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu w sprawie ustalenia założeń do sporządzenia Planu Urządzenia Lasu wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania tego planu na środowisko dla Nadleśnictwa Dobrzejewice wg stanu na 1.01.2024 r.

Komisja Założeń Planu dla Nadleśnictwa Dobrzejewice zwołana została w dniu 20 października 2021 roku przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

W posiedzeniu Komisji udział wzięli:

Bartosz Pewniak	- Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Toruniu – przewodniczący
Marcin Polewczyk	- Gł.. Spec. SL w Wydziale Urządzania Lasu DGLP
Sylwester Tułodziecki	- Nadleśniczy Nadleśnictwa Dobrzejewice
Jan Frankowski	- Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Toruniu
Michał Piotrowski	- Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Toruniu
Arkadiusz Fischer	- Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej RDLP w Toruniu
Piotr Fleischer	- St. Spec. SL w ZOL w Gdańsku
Justyna Czajka	- Gł. Spec. w Wydziale Ochrony Przyrody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Małgorzata Wenda-Klajst	- Spec. w Wydziale Ochrony Przyrody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Jacek Wołoszyk	- Z-ca nadleśniczego Nadleśnictwa Dobrzejewice
Kinga Zagajewska	- Urząd Gminy Czernikowo
Kinga Kolonko	- Urząd Gminy Czernikowo
Paweł Grudowski	- Urząd Gminy Bobrowniki
Henryk Miłoszewski	- Oddział Miejski PTTK w Toruniu
Marcin Czajka	- Inżynier Nadzoru w Nadleśnictwie Dobrzejewice

Beata Zimna-Myszkę - St. Spec. SL w Nadleśnictwie Dobrzejewice
Marzenna Jenny-Wiesiołek - St. Spec. SL w Nadleśnictwie Dobrzejewice
Kamila Czajka - St. Spec. SL w Nadleśnictwie Dobrzejewice
Janusz Nosowicz - St. Spec. SL ds. urządzania lasu w RDLP w Toruniu - protokolant

Otwarcia posiedzenia dokonał przewodniczący komisji Pan Bartosz Pewniak Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Toruniu.

Bartosz Pewniak na wstępie przywitał wszystkich obecnych na posiedzeniu Komisji Założeń Planu oraz zapoznał z celem sporządzania, rangą i znaczeniem planu urządzenia lasu, podkreślając rosnące znaczenie funkcji przyrodniczej i społecznej lasów. Następnie przewodniczący komisji przekazał głos referentom i koreferentom.

Po przedstawieniu referatu przez Nadleśniczego i krótkiej przerwie, głos zabrał Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi. W koreferacie naczelnik skupił się na kwestiach rozbieżnych z referatem. W czasie koreferatu na bieżąco w toku dyskusji ustosunkowywano się do poszczególnych punktów przewidzianych zgodnie z IUL w protokole z KZP.

W odniesieniu do potrzeby weryfikacji siedlisk przyrodniczych poza obszarem Natura 2000, zastępca nadleśniczego Jacek Wołoszyk stwierdził, że ze względu na ubogość siedlisk leśnych i tym samym siedlisk przyrodniczych na całym terenie Nadleśnictwa Dobrzejewice, nie widzi realnych możliwości znalezienia innych powierzchni, niż te dotychczas zidentyfikowane. Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu, stwierdził że nie należy rezygnować z utworzonych wcześniej (np. dla potrzeb inwentu z 2007 r.) siedlisk przyrodniczych, a jedynie poddać je specjalistycznej weryfikacji, zaś pozytywnie zweryfikowane uwzględnić w PUL. Nadleśniczy zasugerował, aby taka weryfikacja odbyła się równoległe z taksacją. Komisja potwierdziła potrzebę weryfikacji siedlisk przyrodniczych poza obszarem Natury 2000 sugerując jednocześnie, aby korespondencyjnie lub na osobnym spotkaniu z przedstawicielami RDOŚ w Bydgoszczy ustalić metodykę i zakres powyższej weryfikacji (w tym metodykę określenia stanu zachowania), w celu wykorzystania jej przy wyborze wykonawcy weryfikacji. Weryfikację zleci odrębnym zleceniem Nadleśnictwo Dobrzejewice z terminem wykonania do końca 2022 r.

Pan Marcin Polewczyk poinformował, że do końca 2021 roku mają być wypracowane wytyczne Zespołu zadaniowego ds. zagospodarowania lasów wokół aglomeracji miejskich, powołanego przez Dyrektora Generalnego LP, które należy wykorzystać przy sporządzaniu

projektu PUL. Przedstawiciel DGLP zwrócił również uwagę aby w projekcie PUL nie uwzględniać lasów z grup HCVF, gdyż nie są one przedmiotem planowania urządzeniowego.

Komisja uznała, że lasy na terenach i w pobliżu osiedli mieszkaniowych Torunia oraz miejscowości w Gminach: Lubicz i Obrowo, mimo potrzeby odmiennego postępowania gospodarczego nie wymagają zaliczenia do gospodarstwa specjalnego. Wskazania gospodarcze w nich projektowane będą bowiem ustalone indywidualnie i konsultowane z kadrą nadleśnictwa.

W zakresie przekazania baz danych Komisja zaakceptowała wniosek nadleśniczego, aby wykonawca projektu PUL przekazał do nadleśnictwa bazę taksator najpóźniej do 20.12.2023r. Nadleśnictwo przekaże bazę taksator wygenerowaną z SILP po wyłonieniu wykonawcy i wykonaniu aktualizacji za 2021 rok.

Odnośnie obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód przedstawiciel ZOL w Gdańsku wyjaśnił, że uporczywe występowanie szkód jest przypisane do szkód wieloletnich, wymagających zastosowania dodatkowych, niestandardowych zabiegów. Dlatego zawarte w referacie obszary występowania szkód spowodowanych szkodnikami pierwotnymi i wtórnymi, przez zwierzynę, grzyby, wiatr i inne, będą uznane za uporczywe po potwierdzeniu ich przez ZOL.

Pan Henryk Miłoszewski zwrócił uwagę, aby kontynuować dotychczas stosowane w praktyce metody udostępniania szlaków turystycznych. Zaznaczył, że PTTK jako administrator szlaków turystycznych, ich przebieg zawsze uzgadnia z gospodarzem terenu.

Wobec wprowadzonej w nadleśnictwie od pewnego czasu zasady kompensacji drzewostanów pozostawianych do naturalnego rozpadu z wielu działek zrębowych, naczelnik Piotrowski wnioskował o kontynuację nadal obowiązującej zasady pozostawiania 5% kęp na każdej pozycji zrębowej. Dla usankcjonowania okresowej kompensacji Komisja uznała, że nadleśnictwo przekaże wykonawcy PUL wykaz drzewostanów stanowiących skompensowane kępy oraz odpowiadające im zręby lub uprawy bez kęp. Dla tych drzewostanów (podobnie jak dla pozostawianych kęp) nie planować pozyskania.

Przedstawicielka RDOŚ w Bydgoszczy Pani Justyna Czajka zwróciła uwagę na potrzebę aktualizacji wszelkich form ochrony przyrody, mającej na celu doprowadzenie do ich zgodności z obowiązującymi aktami prawa lokalnego oraz rejestrami na szczeblu GDOŚ (Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody), RDOŚ i Urzędów Gmin (użytki ekologiczne, pomniki przyrody). Komisja zobowiązała nadleśnictwo do uporządkowania stanu prawnego lokalnych form ochrony przyrody pozostających w kompetencjach rad gmin i położonych na

terenach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrzejewice. Tam gdzie będzie to niezbędne należy doprowadzić do podjęcia nowych, zgodnych ze stanem faktycznym uchwał.

Pani Justyna Czajka zwróciła również uwagę, aby uszczegółowić wskaźniki do monitorowania skutków realizacji PUL przedstawianych we wniosku o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania PUL na środowisko dodając np. wskaźnik martwego drewna czy liczby gatunków chronionych oraz zapytała o możliwości zalesień. Nadleśniczy poinformował, że w PUL na lata 2014-2023 nie planowano żadnych gruntów do zalesienia, a także iż aktualnie w zasobach Nadleśnictwa nie ma gruntów zakwalifikowanych do zalesień.

Na koniec Jan Frankowski zapoznał z wytycznymi dotyczącymi zadań ochronnych, wynikających z zatwierdzonych PZO dla siedliskowych obszarów Natura 2000 - „Dolina Drwęcy” PLH280001, „Nieszawska Dolina Wisły” PLH040012, „Cyprianka” PLH040013 i „Włocławska Dolina Wisły” PLH040039 oraz omówił sposoby ich realizacji.

Po zapoznaniu się z referatem i koreferatem w wyniku dyskusji ustalono:

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych

A1. Prace siedliskowe

Typ siedliskowy lasu (TSL), stan siedliska (rozumiany jako stan TSL) oraz glebę (typ, podtyp, gatunek) należy opisywać w oparciu o operat glebowo-siedliskowy sporządzony wg stanu na 1.01.2021r.

Wykonawca uwzględni w projekcie PUL również siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000, będące wynikiem odrębnie zleconej przez nadleśnictwo weryfikacji tych siedlisk. Dla siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 oraz pozytywnie zweryfikowanych poza obszarami Natura 2000, w opisie taksacyjnym należy zamieszczać kody tych siedlisk oraz ich stan zachowania.

A2. Prace przygotowawcze

Wykonawca prac urzędzeniowych uwzględni oraz zaktualizuje dane dotyczące obszarów i obiektów chronionych. Aktualizację należy sporządzić w oparciu o obowiązujące akty prawne, informacje od RDOŚ w Bydgoszczy i nadleśnictwa oraz wyniki taksacji. RDLP przekaze Wykonawcy dokumentację przyrodniczą jaką otrzymała od RDOŚ w Bydgoszczy.

Wykonawca prac urzędzeniowych uwzględni oraz zaktualizuje informacje zebrane przez nadleśnictwo, dotyczące założeń polityki zagospodarowania przestrzennego oraz informacji dotyczących realizowanych oraz planowanych inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym wymienionych w referacie. Wykonawca szczegółowo odniesie się zwłaszcza do tych inwestycji, które mogą mieć wpływ na trwałość lasu:

- budowa Stopnia Wodnego na Wiśle poniżej Włocławka - SW *Siarzewo*,
- budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 1000 MOP 8,4 MPa relacji Gustorzyn - Wicko, na odcinku Gustorzyn – Gardeja,
- budowa rurociągu etylenu Płock-Włocławek,
- budowy drogi gminnej na odcinku od ul. Małgorzатовo w Lubiczu Górnym do ul. Sieradzkiej w Toruniu,
- budowa, rozbudowa dróg gminnych i powiatowych,
- budowa i rozbudowa dróg i ścieżek rowerowych,
- budowa, rozbudowa gminnych sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, światłowodowych.

Zasięg lasów ochronnych przyjąć zgodnie z obowiązującą Decyzją Ministra Środowiska z dnia 08.03.2004r. (DL.lp – 0233 – 12/04).

Do gruntów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego należy zaliczyć:

- lasy w rezerwacie przyrody oraz chronione siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000 oraz rezerwach przyrody, dla których PZO i PO nie przewidują żadnej formy pozyskania drewna
- lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych (całoroczne strefy ochrony)
- ekosystemy referencyjne w obr. Dobrzejewice: oddz. 4m, 8Bk, obr. Wąkole: oddz. 36k, 221n, 402f,h, 403f, 425l,m,n,o, 445i, na łącznej powierzchni ok. 16 ha.
- lasy na gruntach spornych w obr. Dobrzejewice oddz.: 10Aa,b,c,d,10Ba,b,d,f,g,h,i, na łącznej powierzchni 20,7797 ha.

Wszystkie grunty w zarządzie Nadleśnictwa Dobrzejewice posiadają księgi wieczyste (KW na 100% powierzchni). Grunty sporne przedstawia Tabela nr 1.

Tab.1. Lista wydzieleń na gruntach spornych

Adres leśny	Rodzaj pow.	Działka ewidencyjna	Obręb ewidencyjny	Powierzchnia [ha]
12-05-1-01-10A -a -00	D-STAN	10/5	M.Toruń obr.ew.59	1,9098
12-05-1-01-10A -b -00	D-STAN	10/5	M.Toruń obr.ew.59	0,5896
12-05-1-01-10A -c -00	D-STAN	10/5	M.Toruń obr.ew.59	2,4306
12-05-1-01-10A -d -00	D-STAN	10/6	M.Toruń obr.ew.61	2,5700
12-05-1-01-10B -a -00	D-STAN	102	M.Toruń obr.ew.62	4,1802
12-05-1-01-10B -b -00	D-STAN	102	M.Toruń obr.ew.62	0,6312
12-05-1-01-10B -d -00	D-STAN	102	M.Toruń obr.ew.62	2,9626
12-05-1-01-10B -f -00	D-STAN	102	M.Toruń obr.ew.62	0,7600
12-05-1-01-10B -g -00	D-STAN	102	M.Toruń obr.ew.62	1,1753
12-05-1-01-10B -h -00	D-STAN	102	M.Toruń obr.ew.62	3,0590
12-05-1-01-10B -i -00	D-STAN	102	M.Toruń obr.ew.62	0,5114
12-05-1-01-10B -c -00	RUROCIĄG	102	M.Toruń obr.ew.63	0,5340
Razem				21,3137

A3. Formy przekazania baz danych

Plan urządzenia lasu wykonany zostanie wg stanu na 1 stycznia 2024 roku. Pracami urządzeniowymi objęte zostaną grunty ujęte na kopiach dokumentów ewidencyjnych zgodnych z aktualnym rejestrem gruntów nadleśnictwa. Nadleśnictwo przekaże wykonawcy planu urządzenia lasu kopię danych z zakresu ewidencji gruntów zaktualizowaną w SILP - LAS wraz z bazą geometryczną w standardzie LMN. Protokolarne przekazanie wykonawcy projektu planu wszystkich niezbędnych danych z zakresu ewidencji gruntów oraz zaktualizowanego stanu lasu odbędzie się w drodze importu danych opisowych i danych geometrycznych (tzw. geobazy) z bazy SILP-LAS do programu TAKSATOR, zgodnie z Zarządzeniem nr 13 DGLP z dnia 20.03.2007r. oraz „Instrukcją przenoszenia informacji pomiędzy PUL i bazą LAS nadleśnictwa” rekomendowaną do stosowania pismem DGLP z dnia 26.05.2014r. (zn. spr. ZU-7019-28/14), po aktualizacji bazy SILP LAS i LMN za 2021 r.

Nadleśnictwo wstrzyma obrót gruntami w okresie 01.07-31.12.2023 r.

Rozbieżności pomiędzy otrzymanymi danymi ewidencyjnymi gruntów nadleśnictwa a stanem faktycznym na gruncie, zostaną zgłoszone nadleśniczemu w formie wykazu rozbieżności na bieżąco w trakcie taksacji. Usunięcie rozbieżności wykonać należy do czasu odbioru prac terenowych.

Określanie rodzajów powierzchni w opisie wydzielenia powinno być zgodne ze słownikiem zamieszczonym w zarządzeniu DGLP nr 2/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r. (znak.ES.2240.4.2018) w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów gruntów i innych nieruchomości w LP.

A4. Korekta podziału powierzchniowego oraz oznaczenie granic oddziałów

Nie przewiduje się korekty podziału powierzchniowego. Numeracja oddziałów w terenie pozostanie bez zmian. Grunty przejęte, w ramach bieżącej aktualizacji były włączane do poszczególnych oddziałów. W razie konieczności utworzenia nowego oddziału, należy go nazwać tak jak oddział sąsiedni z dodaniem dużej litery alfabetu. Wnosi się, aby w programie TAKSATOR, została zachowana pełna historia przy łączeniu lub dzieleniu wydziałów.

Wykonawca w maksymalnym stopniu zachowa aktualny podział wyłączeń taksacyjnych (granic wydziałów) we wszystkich prawnie chronionych obszarach jak rezerwaty, użytki ekologiczne i siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony.

Wykonawca PUL w czasie taksacji zinventaryzuje słupki oddziałowe i naniesie je na mapę przeglądową, z podziałem na: istniejące, brak, przewrócone.

Podczas prac taksacyjnych nie należy łączyć z innymi lub dzielić, wydzielania posiadające wartość księgową. Wyłączenia z wartością księgową (Tabela 2) stanowić powinny osobne wydzielania.

Tab.2. Lista wydzielen z wartością księgową

Adres leśny	Rodzaj pow.	Działka ewidencyjna	Obręb ewidencyjny	Powierzchnia [ha]	Wartość [zł]
12-05-1-01-5A -a -0	SZK LEŚNA	2005/3	M.Toruń	2,5589	37061,33
12-05-1-01-5A -b -00	SZK LEŚNA	2005/3	M.Toruń	0,5411	7778,30
12-05-1-01-5A -c -00	SZK LEŚNA	2005/3	M.Toruń	0,0547	915,10
12-05-1-01-10B -n -00	D-STAN	39	M.Toruń	1,7503	91600,00
12-05-1-02-60 -i -00	D-STAN	128	Lubicz Dolny	0,5000	36400,00
12-05-1-01-3 -l -00	R	337	Lubicz Dolny	0,4100	12999,81
12-05-1-01-3 -m -00	PS	337	Lubicz Dolny	1,0700	33921,83
12-05-1-01-3 -n -00	BAGNO	337	Lubicz Dolny	0,3400	10778,36
12-05-1-01-8B -sx -00	R	417/4	Lubicz Dolny	0,9200	29164,63
12-05-1-01-8B -tx -00	PS	417/4	Lubicz Dolny	0,2300	7291,16
12-05-1-01-8B -wx -00	PS	417/4	Lubicz Dolny	0,3200	10144,21
12-05-1-03-149 -a -00	L-CTWO	2149/24	Obrowo	0,4022	10488,00
12-05-1-03-150 -o -00	D-STAN	265	Obrowo	0,8300	11102,00
12-05-1-03-150 -p -00	D-STAN	266	Obrowo	0,7500	10000,00
12-05-1-04-179 -h -00	D-STAN	355	Obrowo	1,4500	37509,39
12-05-1-04-179 -i -00	D-STAN	355	Obrowo	0,6800	17590,61
12-05-1-02-70 -l -00	DROGI I	108/3	Obrowo	0,2000	13400,00
12-05-1-04-130A -cx -00	D-STAN	121/2	Dzikowo	0,8436	4234,00
12-05-1-04-130A -yx -00	LINIA EN	121/2	Dzikowo	0,0031	16,00
12-05-1-04-132 -x -00	D-STAN	51/2	Dzikowo	0,2200	11349,53
12-05-1-04-132 --h -00	DROGI L	51/2	Dzikowo	0,0475	2450,47
12-05-2-05-442 -a -00	E-LZ	2442/4	Pokrzywno	5,0000	3000,00
12-05-2-05-442 -c -00	E-N	2442/4	Pokrzywno	0,1100	42,00
12-05-2-05-442 -d -00	E-N	2442/4	Pokrzywno	0,2800	105,00
12-05-2-05-442 -f -00	E-N	2442/4	Pokrzywno	0,4000	153,00
12-05-2-05-442 -b -00	E-PS	2442/4	Pokrzywno	38,1813	21000,00
12-05-2-09-173A -o -00	ROWY	2173/11	Skwirynowo	0,0500	130,00
12-05-2-09-173A -a -00	BAGNO	2173/11	Skwirynowo	0,5100	1000,00
12-05-2-09-173A -b -00	R	2173/11	Skwirynowo	2,5900	6000,00
Razem				61,2427	427624,73

A5. Oznaczenia niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w PUL gruntów stanowiących współwłasność.

Przebieg wydzieleń taksacyjno – siedliskowych o mało wyraźnych granicach oznaczyć na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” oraz znakami kierunkowymi wykonanymi ośnikiem na korze lub farbą (spray) w przypadku cienkiej kory.

Na terenie Nadleśnictwa Dobrzejewice grunty stanowiące współwłasność (Tabela 3) są wyłącznie gruntami nieleśnymi. Sposób ujęcia ich w PUL określa §16 pkt.5 IUL.

Tab.3. Lista wydzieleń stanowiących współwłasność

Adres leśny	Rodzaj pow.	Działka ewid.	Obręb ewid.	Pow. całkowita [m]	Udział pow. [m]	Księga Wieczysta
12-05-2-12-415 -y -00	ZAB INNE	2415/9	Rachcin	8562	795	WL1L/00030429/8
12-05-1-02-71 -w -00	INNE BUD	2071/19	Zawały	1409	59	TO1T/00046665/3
12-05-1-02-71 -x -00	INNE BUD	351	Zawały	1969	713	TO1T/00064423/7
12-05-1-02-71 -z -00	ZAB INNE	350	Zawały	3261	820	TO1T/00066034/7

A6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych

Wykonawca prac urządzeniowych wykorzysta ortofotomapy oraz pozostałe dane z bazy BDOT otrzymane od RDLP w Toruniu.

A7. Ujmowanie cech drzewostanów.

Cechy drzewostanów należy przyjmować dla poszczególnych wydzieleń zgodnie z zapisem § 26 IUL jeżeli są wystarczająco udokumentowane oraz uzgadniać z nadleśnictwem na etapie prac terenowych i końcowo po ich zakończeniu. Szczególną uwagę wykonawca zwróci na następujące cechy:

- pochodzenie z odnowienia naturalnego,
- uprawy i młodniki po rębni złożonej,
- drzewostany z zalesień porolnych (wg aktualnego opracowania glebowo-siedliskowego),
- drzewostany wyżywicowane,
- drzewostany odroślowe,
- projektowane rezerваты,
- otuliny wyłączonych drzewostanów nasiennych, szkótek oraz rezerwatów
- uprawy pochodne

A8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Nie projektować jednostek kontrolnych.

A9. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.

Zgodnie z § 40 pkt.6 i 7 instrukcji u.l. drzewostany kwalifikujące się do przebudowy grupować następująco:

A- Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu;

B- Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidzianą w następnym 10-leciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych;

C- Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.

Do grupy A w pierwszej kolejności zaliczać drzewostany:

- sosnowe w trzecim stopniu zgodności z TD oraz obcego pochodzenia;
- niestabilne, o niskim zadrzewieniu (0,5 i niższym), z przewagą gatunków iglastych;
- od II klasy wieku, trwale uszkodzone (ponad 50% uszkodzeń).
- na gruntach porolnych, o składzie częściowo zgodnym z TD, dla których ze względów zdrowotnych i jakościowych obniżono indywidualny wiek rębności drzewostanu;

Do grupy B w pierwszej kolejności zaliczać drzewostany:

- o składzie gatunkowym niezgodnym z TD, które nie osiągnęły jeszcze wieku rębności
- na gruntach porolnych o niezgodnym lub częściowo zgodnym składzie gatunkowym, stosunkowo stabilne i dobrej jakości

Do grupy C należy zaliczać przerzedzone drzewostany IIb i IIIa klasy wieku na siedliskach BMśw, LMśw, Lśw, OIj o składzie niezgodnym z GTD i z występującą inwazyjną czeremchą amerykańską – uwzględnić do przebudowy poprzez wprowadzanie podsadzenia produkcyjnego, głównie bukiem

Wykaz drzewostanów (wraz z ich powierzchnią) zaproponowanych do przebudowy wykonawca uzgodni z nadleśnictwem w trakcie prac terenowych i przedstawi do akceptacji podczas odbioru prac terenowych.

A10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

W drzewostanach w KO i KDO po wykonanych cięciach, należy przyjąć zwiększenie powierzchni odnowień z tytułu przewidywanych uszkodzeń o 10%, za wyjątkiem RbIIIa.

A11. Dodatkowy pomiar drewna martwego

Inwentaryzację drewna martwego na powierzchniach próbnych kołowych, wykonać zgodnie z §62 IUL na co 10-tej powierzchni próbnej.

A12. Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych i przeładowych oraz mapy sytuacyjnej.

Mapy gospodarcze, gospodarczo-przeładowe, przeładowe i sytuacyjne sporządzić na bazie LMN zgodnie ze standardem LMN. Zakres tematyczny map, szczegóły sytuacyjne

zamieszczone na mapach, sposoby ich prezentowania jak również zakres obiektów obligatoryjnych, wykonać zgodnie z „Instrukcją techniczną sporządzania i wydruku map leśnych”, stanowiącą część III „Instrukcji urządzania lasu”.

Na wszystkich mapach należy drukować kasowniki dla wszystkich linii.

Mapy gospodarcze wykonać wg dotychczasowego podziału na arkusze map gospodarczych w skali 1:5000 i w formacie A1.

Mapy gospodarczo-przeładowe leśnictw wykonać w skali 1:10000. Mapy przeładowe wykonać w skali 1:20000. Mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeładowe w skali 1:50000.

Mapy przeznaczone dla nadleśnictwa:

1. Mapa przeładowa (komplet [2 mapy] – 1 szt./obręb, mapy podklejone zbiorczo w 6-ciu futerałach):

- drzewostanów (8 kompletów, w tym po 6 podklejonych na płótnie)
- siedlisk leśnych typu siedliskowe lasu (8 kompletów, w tym po 6 podklejonych na płótnie)
- cięć rębnych (8 kompletów, w tym po 6 podklejonych na płótnie)
- obszarów chronionych i funkcji lasu (1 komplet)
- ochrony przeciwpożarowej (6 kompletów)
- ochrony lasu (4 komplety)
- gospodarki łowieckiej (2 komplety)
- zagospodarowania rekreacyjnego (4 komplety)
- walorów przyrodniczo-kulturowych (2 komplety)
- nasiennictwa i selekcji (4 komplety)
- „czyste” (20 kompletów – 40 map)

2. Mapa gospodarczo-przeładowa (komplet map w 12 sztywnych futerałach):

- drzewostanów i projektowanych cięć (12 leśnictw po 1 egz. na każde l-ctwo, podklejonym na płótnie).
- drzewostanów (12 leśnictw po 1 egz. na każde l-ctwo, podklejonym na płótnie).
- siedlisk typu siedliskowe lasu (12 leśnictw po 1 egz. na każde l-ctwo, podklejonym na płótnie).
- „czyste” (12 leśnictw po 20 egz./l-ctwo)

3. Mapy gospodarcze:

- wg arkuszy z naniesionymi działkami zrębowymi (po 2 egz.) w formacie A1

4. Mapa sytuacyjna:

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa (2 egz.)

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, z podziałem na leśnictwa-czarnobiała (10 egz.)

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa z nadaną kolorystyką dla poszczególnych leśnictw (1 egz.)

- z podziałem na arkusze map gospodarczych w kolorze (1 egz.)

- z podziałem na starostwa, gminy i obręby ewidencyjne w kolorze (1 egz.)

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji cyfrowej w formacie PDF na nośniku pamięci (CD lub pendrive).

Mapy przeznaczone dla RDLP w Toruniu:

1. Mapy przeglądowe - jak dla nadleśnictwa, tylko nie podklejone, po 1 komplecie

2. Mapy gospodarcze – wg arkuszy z naniesionymi działkami zrębowymi (po 1 egz. A1).

3. Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa – 1 egz.

4. Mapa sytuacyjna z podziałem na arkusze map gospodarczych w kolorze – 1 egz.

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji cyfrowej w formacie PDF, na nośniku pamięci (CD lub pendrive).

Mapy przeznaczone dla DGLP :

1. Mapy przeglądowe po 1 komplecie:

- drzewostanów

- cięć rębnych

- siedlisk leśnych typy siedliskowe lasu

- obszarów chronionych i funkcji lasu

- walorów przyrodniczo-kulturowych

2. Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa (1 egz.)

Wszelkie dodatkowe mapy nie przewidziane IUL i nie wyszczególnione powyżej, nadleśnictwo może wykonać odrębnym zleceniem na własny koszt.

A13. Podział na obręby i leśnictwa

Przyjąć dotychczasowy podział na obręby i leśnictwa:

12-05-1 – Obręb Dobrzejewice

12-05-1-01 - Leśnictwo Bielawy (Gospodarstwo Szkółkarskie Bielawy);

12-05-1-02 – Leśnictwo Brzozówka;

12-05-1-03 – Leśnictwo Obrowo;

12-05-1-04 – Leśnictwo Osiek;

12-05-2 – Obręb Wąkole

12-05-2-05 – Leśnictwo Czernikowo;

12-05-2-06 – Leśnictwo Wylewy;

12-05-2-07 – Leśnictwo Dąbrówka;

12-05-2-08 – Leśnictwo Jankowo;
12-05-2-09 – Leśnictwo Wąkole;
12-05-2-10 – Leśnictwo Bobrowniki;
12-05-2-11 – Leśnictwo Komorowo;
12-05-2-12 – Leśnictwo Łochocin.

14. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Zgodnie z §102 IUL obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód wyznacza się i nanosi na mapę przeglądową ochrony lasu według danych ZOL lub danych nadleśnictwa i wykonawcy PUL na podstawie wyników taksacji, potwierdzonych i uzgodnionych z ZOL. Wykonawca PUL zgodnie z §39 IUL dokona podczas taksacji oceny stopnia uszkodzenia drzewostanów i zamieści ją w opisie taksacyjnym podając jej rodzaj i rozkład. Szczególną uwagę należy zwrócić na uszkodzenia powodowane przez: szkodniki pierwotne, w tym stałe ogniska gradacyjne brudnicy mniszki, strzygoni choinówki, barczatki sosnówki i boreczników oraz zwierzynę (zwłaszcza łosie), kornika ostrozębnego, kornika drukarza, cetyńca większego, przyplaszczka granatka, opaślika, szeliniaka i jemiołę. Jeżeli konkretne uszkodzenia oraz ich uporczywość (wieloletnią powtarzalność) potwierdzi ZOL, decyzją NTG granice obszaru ich występowania zostaną uwzględnione na mapie ochrony lasu.

A15. Terminy i sposoby kontroli oraz odbioru prac urzędzeniowych

Kontrola i odbiór prac urzędzeniowych będą przeprowadzone zgodnie z Zarządzeniem nr 63/2002 DGLP z dnia 13.08.2002r. i obejmować będą:

- kontrole terenowe prac wykonanych w danym miesiącu po przekazaniu przez wykonawcę protokołu odbioru robót z wyszczególnionymi wykonanymi pracami (pracownik RDLP właściwy do spraw urządzania lasu, przedstawiciel nadleśnictwa);
- szczegółowy odbiór opisów taksacyjnych po zakończeniu prac terenowych (taksator, leśniczy, inżynier nadzoru);
- analizę próbnych wydruków opisów taksacyjnych, sukcesywnie leśnictwami (nadleśnictwo);
- analizę planu użytków rębnych (RDLP, nadleśnictwo);
- komisyjny odbiór założonych powierzchni próbnych pomiaru miąższości
- odbiór prac terenowych urządzania lasu - podsumowanie (wykonawca, RDLP, nadleśnictwo);

Protokółarnym uzgodnieniom podlegać będą:

- powierzchnie leśne nie zalesione (halizny, płazowiny, zręby zaległe);
- drzewostany do przebudowy;
- drzewostany bez wskazań gospodarczych;
- zręby i odnowienia z 2023 roku;

- końcowe opisy taksacyjne wraz ze wskazaniem gospodarczymi dla każdego leśnictwa;

A16. Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz prezentowanie programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

Wykonawca planu urządzenia lasu wykona wydruki i oprawę opisów taksacyjnych dla nadleśnictwa, RDLP i poszczególnych leśnictw.

Aktualizację „Programu ochrony przyrody” sporządzić zgodnie z §110-112, jako odrębny tom w sztywnej oprawie. Danych wrażliwych, dotyczących szczegółowej lokalizacji stanowisk roślin, zwierząt i grzybów chronionych wraz ze strefami ich ochrony nie umieszczać w POP. Dane te sporządzić należy w odrębnym opracowaniu w miękkiej oprawie, jako załącznik do planu urządzenia lasu – „POP-lokalizacja chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów”, w 3-ch egz. (Nadleśnictwo, RDLP w Toruniu, RDOŚ w Bydgoszczy).

Opis ogólny nadleśnictwa (elaborat), wykazy zagospodarowania lasu (w tym: projektowanych cięć rębnych i przedrębnych, wskazań z zakresu hodowli lasu), program ochrony przyrody, prognozę oddziaływania na środowisko, opisy taksacyjne i operaty dla leśniczych, wykonać oprócz formy analogowej również w formie cyfrowej (w formacie PDF, XLS, DOC). Formy analogowe - za wyjątkiem prognozy, oprawić w twarde oprawy formatu A4 z kieszeniami na mapy i płyty CD z wersjami cyfrowymi.

Ekspertyzy ekonomicznej w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej nie sporządzać.

A17. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000

Nie sporządzać tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000.

A18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

W prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko (POOŚ), wykonawca uwzględni wszystkie informacje dotyczące zwłaszcza stanu przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych zawartych w istniejących planach ochrony rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych oraz PZO dla obszarów Natura 2000. Zawarte w nich zadania ochronne należy uwzględnić we wskazaniach gospodarczych opisów taksacyjnych oraz opisać w POP. Dyrektor RDLP w Toruniu wystąpił do RDOŚ w Bydgoszczy o udostępnienie danych przyrodniczych (w tym danych przestrzennych) dotyczących obszarów chronionych. Otrzymane dane przekazane zostaną wykonawcy PUL do wykorzystania.

Część B : Założenia do planu urządzenia lasu

B1. Obszary chronione i funkcje lasu

Obszary chronione na terenie Nadleśnictwa Dobrzejewice zgodnie z danymi nadleśnictwa:

1. Rezerwaty przyrody

- Rezerwat przyrody „Bór Wąkole im. Prof. Klemensa Kępczyńskiego” (46,88 ha)

2. Obszary Chronionego Krajobrazu

- „Dolina Drwęcy” (252,35 ha w zarządzie n-ctwa)

- „Nizina Ciechocińska” (13130,34 ha w zarządzie n-ctwa)

3. Obszary Natura 2000 (wszystkie posiadają PZO)

- Dolina Dolnej Wisły PLB040003 – (537,20 ha w zarządzie n-ctwa)

- Dolina Drwęcy PLH280001 - (0,23 ha w zarządzie n-ctwa)

- Nieszawska Dolina Wisły PLH040012 - (495,23 ha w zarządzie n-ctwa)

- Cyprianka PLH040013 – (43,30 ha w zarządzie n-ctwa)

- Włocławska Dolina Wisły PLH040039 – (520,07 ha w zarządzie n-ctwa)

4. Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe

- Jar przy Strudze Lubickiej (3,78 ha w zarządzie n-ctwa)

5. Pomniki przyrody – 5 szt. (pojedyncze drzewa - 3 szt, skupisko drzew - 1 szt, przyrody nieożywionej – 1 szt.)

5. Strefy ochrony całorocznej i okresowej ptaków

- bielik (64,56 ha cała w zarządzie n-ctwa)

- bielik (9,84 ha cała w zarządzie n-ctwa)

6. Użytki ekologiczne (4 szt. na łącznej powierzchni 297,75 ha w zarządzie n-ctwa)

Ze względu na dominujące funkcje lasu, do celów planowania urządzeniowego należy przyjąć podział na trzy główne grupy lasów:

I. Lasy rezerwatowe – obejmujące grunty rezerwatu przyrody

II. Lasy ochronne – zgodnie z wytycznymi pkt. A.2

III. Lasy gospodarcze- pozostałe lasy

B2. Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Typy siedliskowe lasu przyjąć na podstawie operatu glebowo-siedliskowego opracowanego wg stanu na 01.01.2021. W opisach taksacyjnych umieszczać kody siedlisk

przyrodniczych w obszarach Natura 2000 oraz pozytywnie zweryfikowanych odrębnym zleceniem nadleśnictwa poza obszarami Natura 2000.

B3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym

Tabela 4. Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym:

TSL (pow. wg aktualnego PUL)	TD	Orientacyjny skład gatunkowy uprawy
Bs (69 ha)	So	So 80-90%, Brz, Olsz i inne 10-20%
Bśw (13057 ha)	So	So 80%, Brz, Bk, Dbbs, Jrz i inne 20%
Bw (9 ha)	So	So 80%, Św, Brz i inne 20%
Bb (7 ha)	So	So 80%, Brz, Św i inne 20%
BMśw (4874 ha)	So *	So 80%, Dbb 10-15%, Bk, Md, Brz, Jrz i inne 5-10%
	Db-So #	So 70%, Dbb 20%, Md, Bk, Brz, Lp i inne 10%,
	Bk-So ^	So 70%, Bk 20%, Dbb i inne 10%
BMw (150 ha)	Db-So	So 70%, Dbs 20%, Św, Brz, Kl i inne 10%,
BMb (51 ha)	Brz-So	So 60%, Brzo, Św 40%
	So-Brz	Brzo 60%, So i inne 40%
LMśw (502 ha)	Db-So *	So 60%, Db 30%, Lp, Gb, Bk, Brz, Md, i inne 10%
	So-Db #	Dbs 50%, So 30%, Bk, Kl, Md, Lp, Gb, Jb, Gr i inne 20%
	Bk-Db-So *^	So 50%, Dbs 20%, Bk 20%, Lp, Gb, Md i inne 10%
LMw (236 ha)	So-Db #	Dbs 50%, So 30%, Św, Brz, Kl, Jw., Gb, Oś i inne 20%
	Św-Db-So *	So 30%, Dbs 30%, Św 20%, Brz i inne 20%
	Brz-Db-Św &	Św 60%, Dbs 20%, Brz, ol i inne 20%
LMb (58 ha)	Brz-Ol	Ol 60%, Brzom 30%, So, Św i inne 10%
	So-Św-Ol ~	Ol 50%, Brz 30%, So i inne 20%
Lśw (20 ha)	Db #	Db 70%, Bk, Lp, Gb, Jw., Md i inne 30%
Lw (42 ha)	Js-Db !*	Dbs 50%, Js 30%, Wz, Ol i inne 20%
	Ol-Db #	Dbs 60%, Ol 20%, Wz, Jw., Lp, Św i inne 20%
Ol (301 ha)	Ol	Ol 80%, Brz, Św i inne 20%
OlJ (34 ha)	Js-Ol !	Ol 60%, Jw 20%, Dbs, Wz, Brz, Js, Św, 20%.
Lł (44 ha)	Db #	Dbs 70%, Wz, Tp, Jw. i inne 30%
	Ol-Tp	Tp 50%, Ol 30%, Wz, Wb i inne 20%

* - wariant umiarkowanie świeży oraz na glebach słabszych (luźnych)

- wariant silnie świeży oraz na glebach mocniejszych (zwięzłych, głęboko podścielonych gliną)

! – w związku z chorobą Js, dopuszcza się zastosowanie zamiennie Jw., Olc, Wzs, Dbs.

^ - siedliska w stanie zniekształconym i/lub z istniejącym Bk w drzewostanie, forma przejściowa w fazie regradacji siedliska

& - z panującym i współpanującym Św i Db w drzewostanie

~ - odwodnione siedliska bagienne

Typy drzewostanów o kierunku ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych przyjąć zgodnie z zapisami w PZO i PO oraz tabelą 5:

Tabela 5. Typy drzewostanów o dominującym kierunku ochronnym:

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy Struktura drzewostanu	Typ lasu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw - %
Bory i lasy bagienne	91D0	–	–	–
Brzezina bagienna <i>Vaccinium uliginosi-Betuletum pubescentis</i>	91D0-1	BMb	So-Brz	Brz.omsz. 50-60, So 20-30, Św i in. 10-20.
Sosnowy bór bagienny <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	91D0-2	Bb Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70 %	So	So 90-95, Brz i inne 5-10.
Kwaśne dąbrowy	9190	–	–	–
Śródładowe kwaśne dąbrowy <i>Calamagrostio - Quercetum</i>	9190	BMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-90 %	So-Db	Dbb, Dbs 60-70, So 15-25, Brz.b 0-10, Md i in. 0-5.
		LMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 80-100 %	Db	Dbs, Dbb 60-80, So 10-15, Brz.b 0-10, Gb, Md, Kl, Jw i in 0-5.
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	–	–	–
Grąd środkowoeuropejski <i>Galio-Carpinetum</i>	9170-a	LMśw (<i>Grądy wysokie</i>) Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-80 % a2 - 50-60 %	So-Db	Dbs 40-60, So 20-30, Kl, Jw, Gb, Lp, Bk i in. 10-30.
		LMw (<i>Uboższe subkontynentalne grądy niskie</i>) Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70 % a2 - 60-80 %	So-Db	Dbs 50-70, So 20-30, Lp, Jw, Gb, Kl i in. 10-30.
		Lśw (<i>Grądy o nieokreślonej przynależności syntaksomicznej lub grądy subatlantyckie</i>)	Gb-Db	Dbs 50, Gb 30, Dbb, Kl, Jw, Gb, Md, Bk i in. 20.
		Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70 % a2 - 60-80 %	Lp-Gb-Db	Dbs 50, Gb 30, Dbb, Lp, Brz, Kl, Jw, Bk i in. 20.

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy Struktura drzewostanu	Typ lasu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw - %
		Lw (<i>Subkontynentalne grądy niskie</i>) Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70 % a2 - 60-80 %	Db	Dbś 60-70, Wz, Gb, Kl, Ol, Lp, Jw i in. 20-30.
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	–	–	–
Nadrzeczny łęg wierzbowy <i>Salicetum albo-fragilis</i>	91E0-1	Łl Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-80 %	Wb	Wbb 70-80, Wbk 10-20, Ol, Tpb, Tpcz 0-10.
Nadrzeczny łęg topolowy <i>Populetum albae</i>	91E0-b	Łl Typowa struktura drzewostanu a1 - 90-100 %, a2 - 60-70 %	Ol-Tp	Tpb, Tps 60, Olc 20, Wzs, Wzp, Dbs, Wbb, Wbk - 20.
Niżowy łęg jesionowo- olszowy, <i>Fraxino-Alnetum</i>	91E0-c	OIJ (Lł) Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-80 %	Js-Ol	Ol 50-60, Js 20-40, Dbs, Wz i in. 0-20. <i>Okresowo jesion zastąpić Dbs, Ol, Jw.</i>
Łęgowe lasy dębowo- wiązowo-jesionowe <i>Ficario-Ulmetum</i>	91F0	Lł (OIJ) a1 80%	Js-Wz-Db	Db 30, Wz 20, Js 20, Jw, Kl, Brz i in. 30. <i>Okresowo jesion zastąpić Dbs, Jw, Ol.</i>

B4. Wieki rębności

Zgodnie z zarządzeniem nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 19 maja 2004 roku przyjąć następujące wieki rębności:

Tabela 6. Wieki rębności

Rodzaj/Gatunek	Wiek rębności
Dąb	140
Jesion	120
Sosna, Modrzew, Buk	100
Świerk, Grab, Olcha czarna, Klon, Lipa, Wiąz, Jawor	80
Brzoza	70
Olcha odroślowa, Akacja	60
Osika	50
Sosna b, Olcha szara, Topola	40

Przeciętne wieki rębności ustalone zostały głównie w celu obliczenia etatów wg dojrzałości i nie muszą być zgodne z wiekiem dojrzałości rębnej ustalonym indywidualnie dla każdego drzewostanu. Przyjąć następujący sposób ustalania wieków dojrzałości rębnej:

- dla drzewostanów, dla których określa się dwucyfrową jakość hodowlaną wiek dojrzałości rębnej utożsamia się z przeciętnym wiekiem rębności określonym dla gatunku panującego,
- dla drzewostanów starszych lub zakwalifikowanych do przebudowy, dla których określa się jednocyfrową jakość techniczną wiek dojrzałości rębnej określony zostanie indywidualnie dla każdego drzewostanu zgodnie z kryteriami podanymi w § 83 pkt 6 instrukcji urządzania lasu.

B5. Podział na gospodarstwa

Przyjąć następujący podział na gospodarstwa:

- Gospodarstwo specjalne (S);
- Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O);
- Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).

Na potrzeby obliczenia etatów cząstkowych w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych, wyodrębnić obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania:

- zrębowy sposób zagospodarowania (GZ), na siedliskach Bśw, BMśw (z TD-So), BMw, OI
- przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ), na pozostałych siedliskach

W skład **gospodarstwa specjalnego** zaliczyć:

- istniejące i projektowane rezerwaty wraz z otulinami
- lasy glebochronne położone na stokach skarpy pradoliny Wisły, na stromych zboczach jarów o nachyleniu powyżej 45°
- wyłączone drzewostany nasienne
- lasy w strefach ochrony ścisłej (całorocznej) ostoi zwierząt objętych ochroną gatunkową
- siedliska przyrodnicze w obszarach siedliskowych (PLH) Natura 2000 i zweryfikowane poza obszarami Natura 2000
- lasy na siedliskach Bb, BMb, LMb,
- drzewostany stanowiące ekosystemy referencyjne,
- lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności państwa – rezerwa na pniu (20c – obr. Dobrzejewice, 201a – obr. Wąkole)
- lasy na gruntach spornych,
- wydzielienia o wyjątkowym znaczeniu kulturowym, religijnym lub ekologicznym,
- lasy na Glebowej Powierzchni Wzorcowej (GPW)

W skład **gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych** wejdą wszystkie lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego .

W skład **gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych** wejdą wszystkie lasy pozostałe.

B6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych

Przyjąć następujące rodzaje i formy rębni według typów siedliskowych lasu zgodnie z tabelą 7:

Tabela 7. Rodzaje, formy rębni i okresy odnowienia

Typ siedliskowy lasu	Rodzaj i forma rębni		Nawrót cięć lub okres odnowienia	
	zasadnicza	dopuszczalna		
Bs, Bśw	Ib	Ic, IIb, IVd	Ib,c	4-5 lat
Bw	Ib	Ic	IIb	10 lat
			IVd	30-50 lat
BMśw	I b ^ IIIa, *	IIIa, IVd Ib, Ic #	I b,c III a, IVd	4-5 lat 10-15 lat 30-50 lat
BMw	III a	Ib,c		
LMśw	III a	IIIb, IIb, Ib!, IVd	IIIb, IIb III a	15-20 lat 10-15 lat
LMw	III a	IIIb, IIb, Ib!	Ib IVd	4-5 lat 30-50 lat
Lśw	IIIb, IIb	II d, IIIa	IIIa,b, II IIIa (d-ny So)	15-20 lat 8-10 lat
Lw	II, IIIb,	IIIa	IIIa II, IIIb	10-15 lat 15-20 lat
OI	I b	Ic,	Ib,c,	4-5 lat
OIJ	II b, III a	IIIb	III a IIb, IIIb	10-15 lat 15-20 lat
LI	IIa, IIb,	IIIb, Ib!	II, IIIb	15-20 lat
Bb, BMb, LMb	Nie projektować użytkownika rębego			

* - mocniejsze odmiany BMśw

- preferowane odnowienie naturalne

^ - słabsze odmiany BMśw

! – na małych (do ok. 2 ha) powierzchniach

Podczas prac projektowych przyjąć następujące zasady:

- szerokość działki manipulacyjnej projektowanych zrębów zupełnych nie powinna przekraczać 60 m, a ich powierzchnia 4 ha. W przypadkach nietypowych wystarczy zachowanie jednego z tych parametrów. Przy projektowaniu rębni III szerokość działki manipulacyjnej powinna być wystarczająca do założenia poprawnie usytuowanych gniazd;
- utrzymanie dotychczasowego podziału na ostępy oraz kierunki cięć tak jak w poprzednim planie urządzenia lasu,
- dopuszczenie do projektowania cięć rębnych na 2 pasach manipulacyjnych w 10-leciu przy zachowaniu nawrotów cięć przy cięciach uprzątających,
- w maksymalnym stopniu zaprojektować użytkowanie rębne w drzewostanach opanowanych przez jemiołę,
- użytkowanie rębne w gospodarstwie specjalnym wynikać będzie ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych,
- wykaz projektowanych cięć rębnych wykonać na I 10-lecie z podziałem na działki zrębowe bez podziału na lata gospodarcze,
- w blokach drzewostanów jednowiekowych i jednogatunkowych zaprojektować wręby,
- w celu przyśpieszenia procesu odnowienia w ostępach, w których występują zakłócenia ładu przestrzenno-czasowego należy wykonać cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych,

- w planie cięć ujmować 95% masy z każdej pozycji z myślą o pozostawianiu przez nadleśnictwo 5% masy w formie przestojów z wyłączeniem bloków upraw pochodnych. Nie jest również wskazane pozostawianie fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, a także na powierzchniach zrębów mniejszych niż 1 ha,
- generalnie nie projektować do użytkowania rębego drzewostanów VIII i starszych klas wieku. Pozostawione drzewostany w wyjątkowych przypadkach, w których z różnych przyczyn nie można zostawić kępy starodrzewu, traktować alternatywnie jako skompensowaną kępę starodrzewu.
- dla drzewostanów stanowiących skompensowane kępy starodrzewów - zgodnie z wykazem nadleśnictwa, nie planować pozyskania.
- nie tworzyć osobnych wydzieleni wzdłuż głównych dróg i linii kolejowych, jako stref ekotonowych,
- kształtowanie lub tworzenie stref ekotonowych w formie osobnych wydzieleni należy ograniczyć do rzek, strumyków, cieków wodnych, źródlisk, bagien, miejsc pamięci i kultu religijnego. Zaprojektować na mapie cięć pozostawienie pasów ochronnych (ekotonów) przy bagnach, użytkach rolnych itp.,
- sporadycznie na niewielkich powierzchniach na siedliskach lasowych zaprojektować rębnię zupełną,
- ze względu na potrzeby społeczne ludności zamieszkującej osiedla przy lesie (protesty), ograniczyć wokół tych osiedli do minimum użytkowanie rębnią zupełną, na rzecz rębni złożonych (IIb, III, IVd) – szczegółową lokalizację „lasów przyosiedlowych” i zastosowanej formy rębni uzgadniać z nadleśnictwem na etapie prac terenowych.

Gotowy, wcześniej uzgodniony z nadleśnictwem oraz z RDLP, plan cięć użytków rębnych wraz z mapami cięć wykonawca przedłoży na Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG). Zaakceptowany na NTG etat masowy użytków rębnych stanowić będzie maksymalną, zatwierdzoną przez Ministra właściwego ds. środowiska wielkość pozyskania w okresie obowiązywania PUL, bez możliwości kompensacji z szacunkowo określonym rozmiarem użytków przedrębnych.

B7. Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w pkt. A9 niniejszego protokołu.

B8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

W trakcie prac terenowych w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębnym, w zależności od stadium rozwojowego określić rodzaj zabiegu: CP, CP/TW, TW, TP. Do określenia rodzaju zabiegu należy przyjąć stadium rozwojowe drzewostanu, a nie jego wiek. Dwa nawroty cięć pielęgnacyjnych należy przyjąć w drzewostanach na przełomie I i II klasy wieku (CP/TW), w drzewostanach liściastych i mieszanych młodszych klas wieku oraz w

dynamicznie przyrastających drzewostanach sosnowych na lepszych siedliskach, a także w przypadku stwierdzenia na gruncie drzewostanu zaniedbanego pielęgnacyjnie.

W zdrowych drzewostanach V i starszych klas wieku, o niższym zadrzewieniu i równomiernym zwarcie, można odstąpić od projektowania TP. Wykaz takich drzewostanów uzgodniony będzie z nadleśnictwem i przedstawiony zostanie w trakcie odbioru prac terenowych.

Nie projektować czyszczeń późnych z masą (CPP).

Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, będący sumą powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego **-jeden nawrót-** jest wielkością obligatoryjną, która przyjęta zostanie na posiedzeniu NTG. Orientacyjny etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze masowym określony zostanie również na posiedzeniu NTG. Jego wysokość zawierać się będzie w przedziale 50-75% spodziewanego przyrostu bieżącego w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu z wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

B9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym oraz orientacyjne składy odnowień przyjąć zgodnie z tabelą 4 w pkt B3 protokołu. Typy drzewostanów o kierunku ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych przyjąć zgodnie z zapisami w PZO i PO oraz tabelą 5 w pkt B3 protokołu.

Zabiegi hodowlane dla istniejących upraw i młodników oraz istniejących halizn, zrębów, płazowin, młodników po rębniach złożonych i KDO, należy projektować i zapisywać w opisach taksacyjnych jako zadania obligatoryjne, według aktualnych potrzeb hodowlanych, w jednym nawrocie oraz zgodnie z następującymi wytycznymi:

- przy planowaniu odnowień przy rębniach złożonych, dolesienia luk, poprawek i uzupełnień, powierzchnię zabiegu zredukować do realnych potrzeb jego wykonania,
- wykaz gruntów do zalesienia nadleśnictwo uzgodni z wykonawcą po zakończeniu prac taksacyjnych,
- dla istniejących powierzchni leśnych niezalesionych projektować: odnowić i piel. (piel gleby lub CW),
- nie projektować wprowadzania podszytów,
- do podsadzeń zaplanować w szczególności drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz drzewostany na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarcie, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku, uzgodnione jako grupa „C – drzewostany do przebudowy częściowej”,

W tabeli XVIII będą one wyszczególnione zbiorczo, jako podsumowanie zadań hodowlanych zawartych w opisach taksacyjnych.

Pod tabelą, w dodanym wierszu będą podane zbiorczo (globalnie) czynności hodowlane dla upraw projektowanych w wysokościach ustalonych na KZP. Łączna powierzchnia tych zadań będzie podstawą wypełnienia części hodowlanej wniosku o zatwierdzenie (wzór nr 8) w zakresie zadań określonych kierunkowo (fakultatywnych), jak: projektowane odnowienia, zalesienia, podsadzenia, dolesienia, uzupełnienia, poprawki czy melioracje agrotechniczne.

W odniesieniu do upraw projektowanych nie planować szczegółowo powierzchni ich pielęgnowania - nie zapisywać w opisach taksacyjnych, a orientacyjną ich wielkość ujmować globalnie w opisie ogólnym (elaboracie) i podsumowaniu tabeli XVIII.

Powierzchnię projektowanych odnowień przyjąć w wysokości 80% planowanych na 10-letnie zrębów (zręby wykonane w pierwszych ośmiu latach planu). Powierzchnię pielęgnacji upraw projektowanych – tylko jako CW - przyjąć w wysokości 50% planowanej do odnowienia powierzchni zrębów. Poprawki i uzupełnienia w nowo projektowanych odnowieniach należy przyjąć w wysokości 10%. Melioracje agrotechniczne dla upraw projektowanych, zaplanować dla 80% powierzchni projektowanych zrębów.

Na obligatoryjną powierzchnię pielęgnowania lasu składać się będą **jednokrotne zabiegi** (bez nawrotów) pielęgnowania zainwentaryzowanych upraw (w tym upraw po rębni złożonej), zrębów, halizn, płazowin i młodników po rębni złożonej (**piel.gleby lub CW**), pielęgnowania zainwentaryzowanych młodników (CP) oraz trzebieże (TW i TP). Powierzchnia ta, podlegająca zatwierdzeniu wynikać będzie z tabeli XVII i XVIII oraz równa będzie powierzchni wynikającej z podsumowania odpowiednich zadań pielęgnacyjnych opisów taksacyjnych.

B10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

Kierunkowe zadania dotyczące ogólnej ochrony lasu zostaną omówione w opisie ogólnym planu urządzenia lasu na podstawie danych dostarczonych przez nadleśnictwo, ZOL oraz zebranych podczas taksacji leśnej (uszkodzenia drzewostanów zgodnie z par.39 instrukcji urządzania lasu). Podczas taksacji należy szczególną uwagę zwrócić na inwentaryzację szkód od: jemioly, owadów, grzybów, zwierzyny, czynników klimatycznych w tym zakłóceń stosunków wodnych, erozji i uszkodzeń pochodzenia antropogenicznego. Zagadnienia te przedstawione zostaną na mapie ochrony lasu.

Na mapie ochrony lasu w uzgodnieniu z nadleśnictwem oprócz elementów obligatoryjnych przewidzianych IUL tom III, nanieść miejsca wywieszania pułapek feromonowych do odłowu samców brudnicy mniszki w ilości ustalonej przez nadleśniczego,

powierzchni monitoringu SPO, miejsca stosowania metody ogniskowo-kompleksowej ochrony lasu oraz zatwierdzone przez ZOL powierzchnie zagrożone uporczywym występowaniem szkód.

Na podstawie analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie gospodarczym zostanie określona kategoria zagrożenia pożarowego nadleśnictwa. Wykonawca p.u.l. wykona weryfikacji pasów przeciwpożarowych przy drogach publicznych, torach kolejowych, parkingach i zakładach przemysłowych oraz dokona analizy istniejącej infrastruktury p.poż. (dojazdy pożarowe, punkty czerpania wody) w zakresie potrzeb wynikających z określonej kategorii zagrożenia pożarowego oraz planowanego rozwoju infrastruktury drogowej.

Na wykonawcy planu będzie spoczywał obowiązek uzgodnienia zagadnień dotyczących ochrony przeciwpożarowej z Komendantem Wojewódzkim PSP.

Na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej muszą się znaleźć następujące elementy (istniejące i projektowane): kategoria zagrożenia pożarowego, pasy ppoż., bazy sprzętu pożarowego, drzewostany potencjalnie narażonych na pożary, siedziby straży pożarnych: PSP i OSP, wieże ppoż., punkty alarmowo-dyspozycyjne, punkty telefoniczne, lokalizacja radiostacji, przejazdy przez tory kolejowe, punkty czerpania wody, hydranty, miejsca postoju pojazdów, parkingi, dojazdy pożarowe wraz z ich oznakowaniem.

B11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego

W ramach sporządzanego planu urządzenia lasu nadleśnictwo opracuje i uzgodni z wykonawcą docelowy plan zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego na 10 lat. Część opisowa i mapowa dotycząca zagospodarowania rekreacyjnego będzie zawierała elementy przewidziane w IUL z podziałem na istniejące i projektowane.

Na mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego nadleśnictwa zostaną wniesione wszystkie projektowane oraz zinwentaryzowane w trakcie prac terenowych i zweryfikowane przez nadleśnictwo elementy zagospodarowania rekreacyjnego oraz związane z infrastrukturą edukacji ekologicznej takie jak: obiekty turystyczne, miejsca postoju, szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe i edukacyjne, szlaki do jazdy konnej, osobliwości przyrodnicze i historyczne, wiaty oraz obiekty infrastruktury edukacji ekologicznej. Na mapę należy wnieść również sieć dróg udostępnionych dla ruchu kołowego – dane przekaze Nadleśnictwo.

Elementy istniejące i projektowane dotyczące zagospodarowania turystycznego oraz związane z infrastrukturą edukacji ekologicznej, opisane zostaną w elaboracie planu urządzenia lasu.

W trakcie obrad NTG nadleśniczy przedstawi do akceptacji program edukacji ekologicznej w nadleśnictwie na najbliższe 10-lecie.

B12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

Projektowanie działań w zakresie użytkowania ubocznego – szczególnie dotyczące plantacji choinkowych oraz zagospodarowania łowieckiego, odbędzie się przy współpracy z nadleśnictwem. Elementy zagospodarowania łowieckiego wraz z obszarem obwodów łowieckich (granice na podstawie uchwał Sejmiku Samorządowego Województwa Kujawsko-pomorskiego) i kół, uwzględnić na mapie gospodarki łowieckiej oraz wprowadzić do odpowiednich warstw leśnej mapy numerycznej zgodnie ze standardem w oparciu o przekazane przez nadleśnictwo dane.

B13. Wytyczne dotyczące infrastruktury nadleśnictwa

W planie urządzenia lasu w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji” opisane zostaną kierunkowo potrzeby w zakresie: budowy i remontów dróg, budynków, mostów, przepustów i urządzeń melioracyjnych, budowy i konserwacji zbiorników małej retencji oraz urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji. Uwzględnione zostaną również inwestycje i zadania realizowane oraz planowane w zakresie infrastruktury.

B14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa sporządzić zgodnie z §118 IUL. Ekspertyzy ekonomicznej w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej nie sporządzać.

B15. Szczegółowa prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Wykonawca prac urzędniowych określi i opíše stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego zgodnie z § 123 IUL, bez stosowania programów symulujących szczegółowo rozwój zasobów drzewnych.

B16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Aktualizacja i weryfikacja programu ochrony przyrody wykonana będzie zgodnie z § 110 111 i 112 IUL i umieszczona zostanie jako osobny tom planu urządzenia lasu. Aktualizacji wymagają przede wszystkim wykazy obiektów podlegających ochronie. Przy aktualizacji należy uwzględnić dane przyrodnicze otrzymane od RDOŚ w Bydgoszczy i przekazane Wykonawcy, zgodnie z pkt. A2 niniejszego protokołu. W programie ochrony przyrody nie zamieszczać danych dotyczących szczegółowych lokalizacji gatunków podlegających ochronie. Zgodnie z pkt. A16. protokołu, dane te w formie tabelarycznej

zamieścić w odrębnym opracowaniu, jako załącznik do planu urządzenia lasu – „POP-lokalizacja chronionych gatunków roślin i zwierząt”.

B17. Wydruk map tematycznych

Wykonawca prac urządzeniowych wykona poszczególne mapy tematyczne zgodnie z IUL tom III oraz pkt. A12 protokołu. Wszelkie „pozainstrukcyjne” mapy tematyczne nadleśnictwo sporządzi na swój koszt odrębnym zleceniem.

B18. Projekt wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Dyrektor RDLP jako sporządzający projekt planu urządzenia lasu, wystąpi z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000.

B19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

W czasie taksacji wykonawca PUL obejmie inwentaryzacją, opíše w opisach taksacyjnych i wniesie na mapę następujące powierzchnie nie stanowiące wydzielen:

- śródleśne oczka wodne i bagienka,
- drzewa o charakterze pomników przyrody,
- miejsca pamięci,
- pomniki przyrody,
- obiekty kultu religijnego,
- istniejące urządzenia wodne i melioracyjne (m.in. mosty, przepusty, zastawki itp.),

Innych, specyficznych dla nadleśnictwa zagadnień projektowych nie stwierdza się.

W celu sprawnego przebiegu prac urządzeniowych wskazane są częste kontakty personelu urządzeniowego z pracownikami nadleśnictwa. Chodzi tu szczególnie o systematyczne uzgadnianie (omawianie) prac zamykanych na poszczególnych etapach. Ścisła współpraca wpłynie na wyższą jakość sporządzanego planu i pozwoli uwzględnić w nim specyfikę urządzanego obiektu. Nadleśnictwo udostępni wykonawcom planu u.l. wszystkie niezbędne dane, zaś wykonawcy zebrane dane inwentaryzacyjne oraz projektowane czynności gospodarcze w zakresie planowania hodowlanego będą konsultować z nadleśnictwem.

Protokołował:

Starszy Specjalista Służby Leśnej
ds. zarządzania lasu

mgr inż. Janusz Nosowicz

Zatwierdził

Przewodniczący Komisji

Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

Bartosz Pewniak